

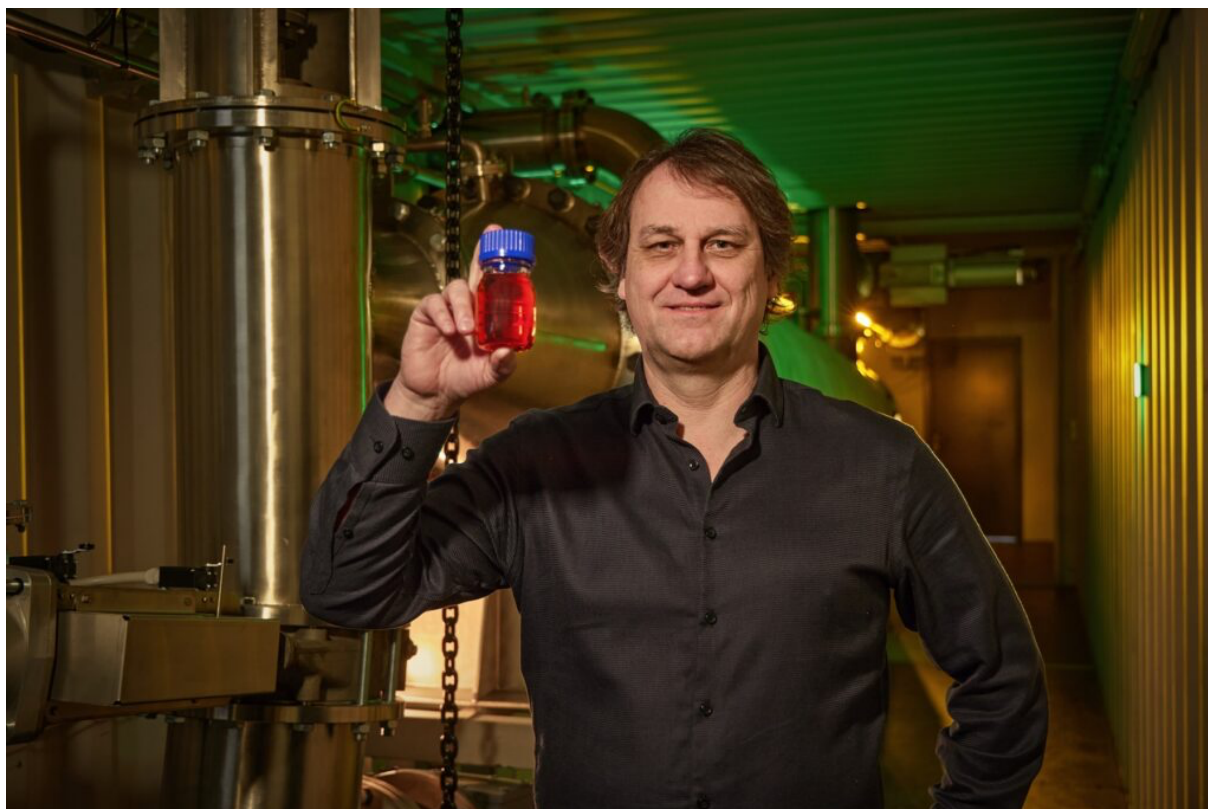
O krok blíž k výrobě zelené ropy

České úřady v legislativě předstihly ty evropské

Na konci ledna vydal odbor cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí metodické sdělení ohledně provozů zařízení, která využívají odpad k další výrobě. Díky tomuto na první pohled nenápadnému rozhodnutí přestává být v očích úřadů na výstupu produkt z odpadu odpadem.

Michal Pivrnec AUTOR

CEO českého startupu Green Future



Pokud by totiž výklad zákona o odpadech a jeho ustanovení probíhal opačně, došlo by k výraznému omezení recyklace. Rozhodnutí velmi vítám, protože sám mám zkušenost, do jak absurdní situace se může člověk v opačném případě dostat. Máme totiž světově unikátní technologii na recyklaci plastů. A protože na ni neexistují žádné tabulky, tak bychom měli vodík, nejčistější palivo světa, likvidovat jako odpad.

Češi vyvinuli unikátní technologii, a tím začal souboj s úřady

V Green Future se nám podařilo jako prvním na světě vyvinout a postavit plně funkční technologii na termochemickou recyklaci plastů. Velmi zjednodušeně to funguje tak, že jakékoli druhy plastů pomocí termochemické reakce přeměníme na uhlíky a ty zase na olej. Ten má pak vlastnosti jako ropa, takže ji v poměru 1:1 nahradí při další výrobě plastů. Vše běží v uzavřeném okruhu, z technologie nejdou emise a jako odpad vzniká mimo jiné energetický plyn, který se může použít třeba na samotný provoz recyklačního centra.

Tato technologie má potenciál již brzy změnit způsob, jakým přistupujeme k recyklaci plastů, a to nejen u nás, ale globálně. Vývoj jsme dokončili v loňském roce a pustili jsme se do série povolování. Ministerstvo průmyslu a obchodu i hygienu se nám podařilo přesvědčit, že náš výsledný produkt není odpad, ale ropný produkt, protože se využívá stejně jako ropa a má prakticky stejné vlastnosti.

Nejčistší palivo světa z odpadu je pro úředníka stále odpad

Abych ukázal absurditu, která u nás legislativně panovala, zastavím se u energetického plynu, který při procesu termochemické recyklace vzniká. Jak už jeho název napovídá, dá se využít k výrobě energie. Mimochodem z 13 % obsahuje pro mnohé nejčistší palivo budoucnosti, vodík. My ho umíme bez problémů oddělit od zbytku plynu. A protože tuto technologii ještě nikdo před námi nedokázal dovyvinout tak, aby byla připravená na komerční provoz, tak úředníkům chyběla tabulka či metodický pokyn, jak s energetickým plynem nebo konkrétně vodíkem nakládat. Výsledné stanovisko úřadů? Energetický plyn jako výrobek z odpadu je stále odpadem a nejde energeticky využít. Dostali jsme se tak do situace, která je jako vystřižená z absurdního dramatu: nejčistší palivo světa a perfektní zdroj energie, vodík,

nesmíme energeticky využívat, ale musíme ho zlikvidovat jako odpad. Zkuste hádat, kolik zařízení v Evropě umí zlikvidovat vodík jako odpad?

Česká byrokracie pracuje pomalu...

To samozřejmě není jediný zádrhel, na který jsme při naší cestě za povolením provozu technologie narazili. Do procesu totiž vstupují, pro mě neuvěřitelně, hned čtyři ministerstva. Kromě MPO, MZ (hygiena) to je i MF skrze celní správu (naš olej je přece klasifikovaný jako ropný produkt, tak se musí postavit daňový sklad) a MŽP. Na začátku jsme si připadali jako David bojující s Goliášem. Museli jsme vysvětlovat, prosit, připomínat se a neustále obepisovat ministerstva, poslance a senátory. Jsem přesvědčený, že se naše píle a neochota nechat se odbýt spojila se smysluplností mise Green Future a našeho unikátního řešení problému s plasty. A proto se nám nakonec podařilo dostat k těm správným a kompetentním lidem, kteří nás naštěstí vyslyšeli.

V konečném důsledku jsme získali pevně dané mantinely toho, co musíme splňovat k provozu, povedlo se prosadit změnu vyhlášky o odpadech, kde bude využití energetického plynu vznikajícího z odpadu zohledněno, ale i poukázat na díry v legislativě. A co je na tom všem nejdůležitější, je zjištění, že čeští úředníci na ministerstvu mají vůli a ochotu problémy řešit.

... evropská byrokracie však nepracuje vůbec

To Česko překvapivě staví do úplně jiného světla než Evropskou unii. Evropa totiž o technologii termochemické recyklace ví a mluví víc jak deset let. Protože ale donedávna technologie existovala jenom na papíře, nikoho nenapadlo začít s legislativním procesem. Ten se řeší až teď a teprve se začíná diskutovat, kolika procenty bude výsledný produkt považovaný za recyklovaný. Jestli se bude řešit recyklát, který vznikne (pro nás plyn a olej, což je 95 % recyklovaného vstupního materiálu), nebo až plastové granule, které se vyrobí z oleje.

Zaráží mě, že po všech green dealech a dalších snahách o snížení znečištění ovzduší a globálního oteplování se v Bruselu diskutuje i varianta, kdy bude stačit, že z odpadu půjde vyrobit pevné nebo kapalné palivo. Jinak řečeno to, že se plasty budou neekologicky spalovat a produkovat emise. Vše, a odpady nevyjímaje, je ohromný byznys a nedělám si iluze, že do

něj promlouvá silná lobby. V následujících měsících se tak bude rozhodovat o tom, jaký si Evropa vytyčí směr recyklace plastů. Cíl v podobě snížení emisí a produkce skládkovaného odpadu už dávno máme, ale půjde o to, jak se k němu dostaneme.

Dělat v současné době nějaké závěry, jak přetahování na poli EU dopadne, je zbytečné. Na začátku června nás čekají volby do Evropského parlamentu a rozhodovat bude až jeho nové složení. Cesta k přijmutí společného rozhodnutí a implementace do národních zákonů a vyhlášek tak bude ještě dlouhá. Proto bude ještě nějakou dobu záviset na zákonech jednotlivých států EU, jejich postoji k recyklaci a novým technologiím, jako je ta naše. Ve Skandinávii jsou připraveni, v Rakousku, kde stavíme další areál, se za nás postavila obec a dokázala velice rychle prosadit potřebná povolení a změny, ve Francii vyšla nedávno vyhláška řešící nakládání s odpady, problém není ani v Německu... Nezbyvá než doufat, že tam, kde prozatím legislativa není, se jí podaří brzy vyřešit, tak jako se to stalo v Česku.